

บล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด

Cement Blocks mixed with Corncob

ชัยยันต์ ทรัพย์ทวี¹ อดิสราณ พงษ์สุวรรณ^{2*} และ ดำเนินกร คงพาลา³

¹นักศึกษา ²อาจารย์ ³รองศาสตราจารย์ ภาควิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมโยธาและสิ่งแวดล้อม วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพฯ 10800

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวัสดุผสมในการทำบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด เพื่อให้ได้น้ำหนักเบาแต่มีความแข็งแรงตามมาตรฐานอุตสาหกรรม คอนกรีตบล็อกไม่รับน้ำหนัก (มอก. 58-2530) โดยอัตราส่วนผสมของบล็อกซีเมนต์ทั่วไปจะมีอัตราส่วนระหว่างปูนซีเมนต์กับหินฝุ่นอยู่ที่ 1:2 โดยน้ำหนักงานวิจัยนี้จะนำซังข้าวโพดมาบดย่อยผ่านตะแกรงมาตรฐานเบอร์ 3/8 นิ้ว และนำมาผสมแทนที่หินฝุ่นในอัตราส่วนร้อยละ 0, 3, 5, 7 และ 9 โดยน้ำหนักกำหนดอัตราส่วนน้ำต่อปูนซีเมนต์เท่ากับ ร้อยละ 36, 40, 44 และ 48 โดยน้ำหนัก ซึ่งทำการทดสอบกำลังอัดของบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด ขนาด 7x19x39 ซม. ที่อายุครบ 28 วัน

ผลการทดสอบ พบว่าอัตราส่วนผสมที่เหมาะสมในการผลิตบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด คือการใช้ซังข้าวโพดแทนที่หินฝุ่นในอัตราส่วนร้อยละ 3 จะได้กำลังอัดเฉลี่ย เท่ากับ 20.09 กก./ซม.² และมีค่าการดูดซึมน้ำเท่ากับร้อยละ 12.23 ซึ่งค่าที่ได้มีค่าใกล้เคียงตามมาตรฐานอุตสาหกรรม คอนกรีตบล็อกไม่รับน้ำหนัก (มอก. 58-2530)

Abstract

This research studied about mixing material to make the cement block with corncob to get a lighter weight but still have industry standard strength for non-bearing concrete block (TIS. 58-2530). Normally, general cement block use 1:2 ratio by weight of cement and flour rock respectively, The corncob were ground through a standard 3/8 inches sieve and were used to replace the flour rock using a ratio of 0%, 3%, 5%, 7% and 9% by weight and setting the ratio of water per cement as 36%, 40%, 44% and 48% by weight. The compressive strength of 7x19x39 centimeters cement block mixed with corncob was tested at the age of 28 days.

The test results to make cement block mixed with corncob showed the suitable ratio 3% corncob using instead of flour rock. The average compressive strength of the blocks was 20.09 kg/cm² and the percent of water absorption was 12.23 %, which past the Thai Industry Standard (TIS 58-2530)

คำสำคัญ : บล็อกซีเมนต์ ซังข้าวโพด

Keywords : Cement Blocks, Corncob

*ผู้นิพนธ์ประสานงานไประษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ apw_m@yahoo.com โทร. 08 1576 1782

1. บทนำ

นับตั้งแต่อดีต古老 กาลประทศไทยนั้นได้มีการทำการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร ซึ่งมีผลผลิตออกสู่ตลาด เป็นจำนวนมากในแต่ละปี และในการทำการเกษตรนั้นข้าวโพดเป็นอีกชนิดหนึ่งที่มีการเพาะปลูกกันเป็นจำนวนมาก เนื่องจากในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีความต้องการเม็ดข้าวโพดเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดวัสดุที่เหลือใช้จาก ข้าวโพด เช่น ซังข้าวโพด ซึ่งมีปริมาณอยู่มากในแต่ละปีและเริ่มทยานต้องทิ้งไปโดยไร้คุณค่า

การศึกษานี้จะดำเนินสิ่งที่เหลือใช้ในภาคการเกษตรที่เริ่มทยาน เพื่อนำเข้ามาในรูปของวัสดุสมเพิ่ม หรือทดแทนหรือดัดแปลงส่วนผสมของบล็อกซีเมนต์ ซึ่งจากการวิจัยที่ผ่านมาที่เกี่ยวกับการนำเศษเหลือใช้จาก การเกษตร มาเป็นส่วนผสมในการผลิตวัสดุก่อสร้าง เช่น หญ้าแฝก แกลบ พังข้าว ไขมะพร้าว ไขปาล์ม เป็นต้น พบว่า วัสดุที่เหลือใช้สามารถนำมาเป็นสัดส่วนในการผลิตวัสดุก่อสร้างได้ ดังนั้นงานวิจัยนี้หากสามารถนำซังข้าวโพด มาใช้ใน งานทางด้านการผลิตวัสดุในการก่อสร้าง ก็สามารถที่จะเพิ่มคุณค่าของสิ่งที่เหลือจากภาคอุตสาหกรรมทางด้าน การเกษตรให้มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น โดยบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพดที่ได้จากการวิจัย จะควบคุมคุณภาพจาก คุณสมบัติทางด้านกำลังอัดและการดูดซึมน้ำ ตามมาตรฐานอุตสาหกรรม ค่อนกรีตบล็อกไม่รับน้ำหนัก (มอก. 58- 2530)

2. วิธีการทดลอง

2.1 ขอบเขตงานวิจัย

ทดลองหาปริมาณซังข้าวโพดที่เหมาะสมในการแทนที่หินฝุ่น เท่ากับร้อยละ 0, 3, 5, 7 และ 9 เพียบจาก อัตราส่วนผสมของบล็อกซีเมนต์ทั่วไปจะมีอัตราส่วนระหว่างปูนซีเมนต์กับหินฝุ่นอยู่ที่ 1:2 โดยน้ำหนัก และ กำหนด อัตราส่วนน้ำต่อปูนซีเมนต์เท่ากับ ร้อยละ 36, 40, 44 และ 48 โดยน้ำหนัก ซึ่งทำการทดสอบกำลังอัดของบล็อก ซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด ขนาด $7 \times 19 \times 39$ เซนติเมตร ที่อายุครบ 28 วัน

2.2 วัสดุที่ใช้ในการทดลอง

ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ประเภทที่ 1 ตาม มอก. 15 เล่ม 1-2532 แสดงตามรูปที่ 1

หินฝุ่นร่อนผ่านตะแกรงมาตรฐานเบอร์ 3/8 นิ้ว ตาม ASTM C 33-99 แสดงตามรูปที่ 1

ซังข้าวโพดبدดวยผ่านตะแกรงมาตรฐานเบอร์ 3/8 นิ้ว ตาม ASTM C 33-99 แสดงตามรูปที่ 1

รูปที่ 1 ปูนซีเมนต์ หินฝุ่น และซังข้าวโพดที่ใช้ในการทดลอง

2.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

ทดลองคุณสมบัติมอร์ตาร์ตาม ASTM C 109/C 109 M-99 ใช้แบบหล่อทองเหลือง ขนาดมาตรฐาน ขนาด $50 \times 50 \times 50$ มม. ตามรูปที่ 2 ทดลองโดยการทดสอบมอร์ตาร์ที่สัดส่วนต่างๆกัน ตามขอบเขตงานวิจัย และทำการทดสอบการ

วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร ฉบับพิเศษ
การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 5

ดูดซึมน้ำและการรับกำลังอัดตาม มาตรฐาน คอนกรีตบล็อกไม่รับน้ำหนัก (มอก. 58-2530) โดยขั้นตอนการทดสอบ
กำลังอัดจะใช้เครื่องกดทดสอบกำลังอัดตามรูปที่ 3

รูปที่ 2 แบบหล่อห้องเหลือง ขนาดมาตรฐาน ASTM C 109/C 109 M-99

รูปที่ 3 เครื่องกดทดสอบกำลังอัด

หลังจากได้สัดส่วนที่เหมาะสมจากการทดสอบมอร์ตาร์แล้ว โดยพิจารณาจากการดูดซึมน้ำและกำลังอัดที่
เหมาะสมตาม มาตรฐาน คอนกรีตบล็อกไม่รับน้ำหนัก (มอก. 58-2530) ก็สามารถนำสัดส่วนที่ได้ไปผลิตเป็นบล็อก
ซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด ตามรูปที่ 4

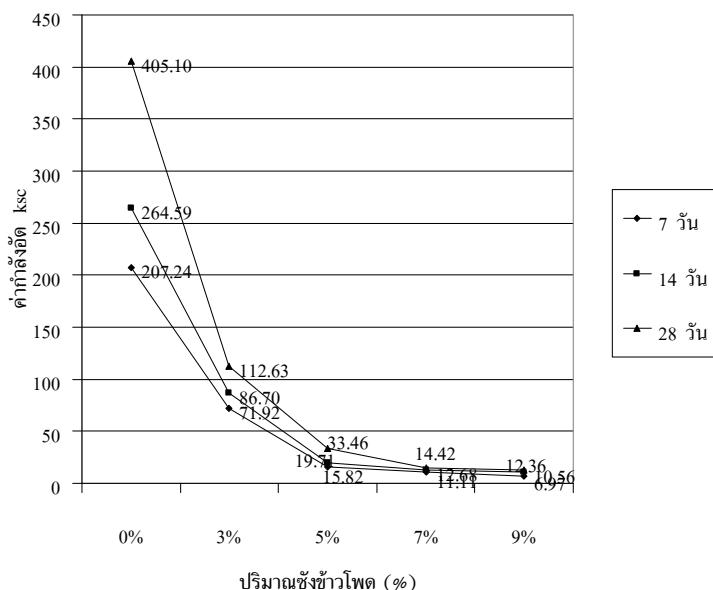

รูปที่ 4 ตัวอย่างบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด

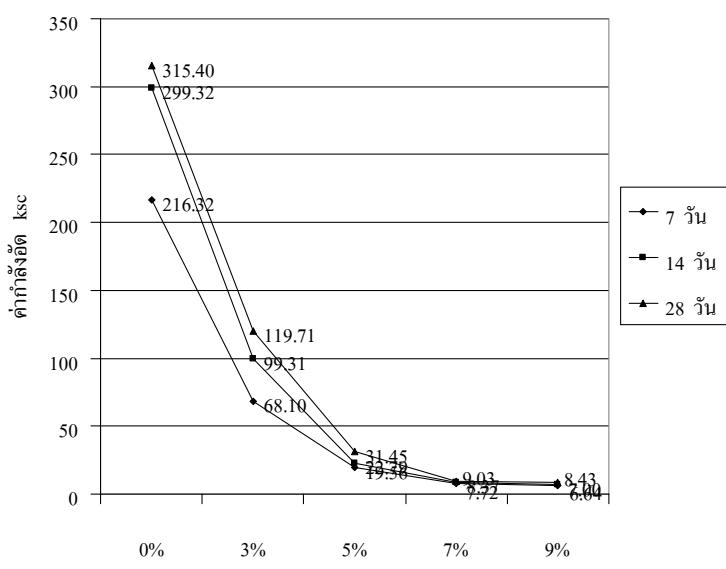
3. ผลการทดลองและวิจารณ์ผล

3.1 ผลการทดลองมอร์ต้าร์ผสมซังข้าวโพด

การทดลองกำลังอัดของมอร์ต้าร์ผสมซังข้าวโพด เป็นการเปรียบเทียบกำลังรับแรงอัดระหว่างมอร์ต้าร์ที่มีการผสมซังข้าวโพดและปริมาณน้ำที่มีปริมาณแตกต่างกัน แสดงดังรูปที่ 3, 4, 5 และ 6

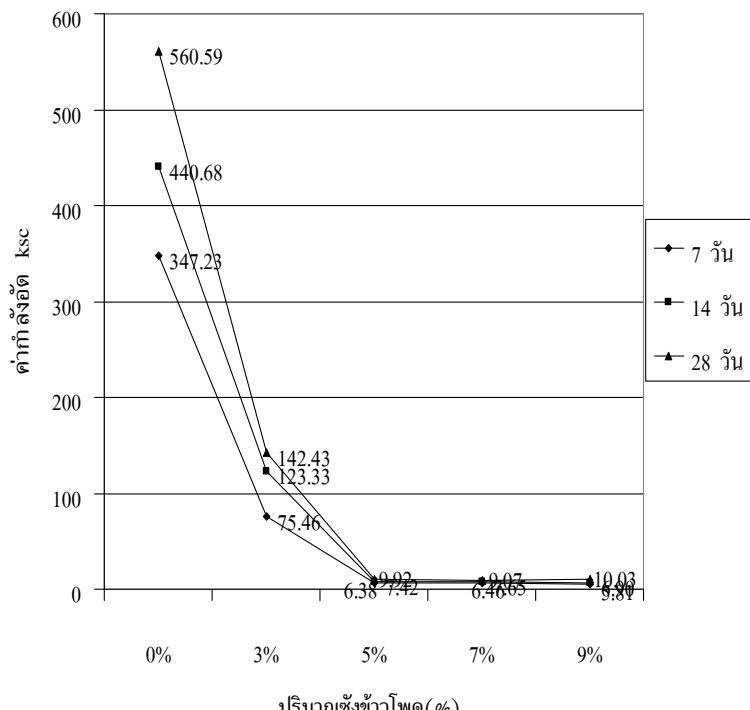

รูปที่ 5 ค่ากำลังอัดของมอร์ต้าร์ผสมซังข้าวโพด ที่มีปริมาณน้ำ ร้อยละ 36

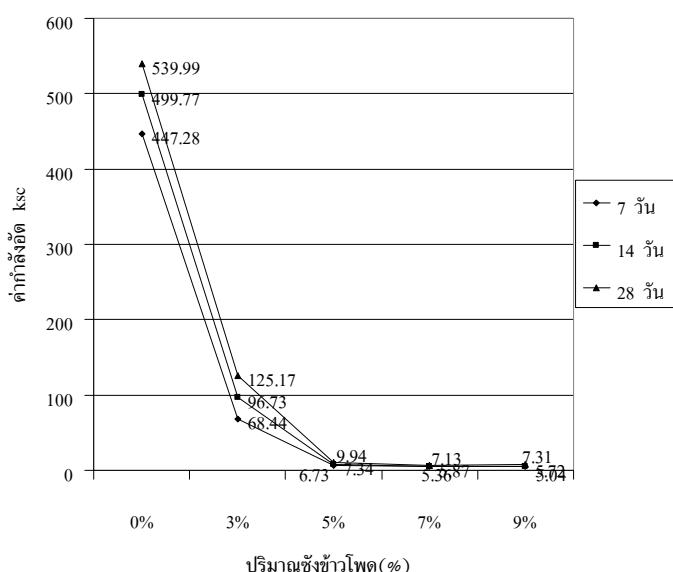

รูปที่ 6 ค่ากำลังของมอร์ต้าร์ผสมซังข้าวโพด ที่มีปริมาณน้ำ ร้อยละ 40

วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร ฉบับพิเศษ
การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 5

รูปที่ 7 ค่ากำลังของมอร์ต้าผสานซังข้าวโพด ที่มีปริมาณน้ำ ร้อยละ 44

รูปที่ 8 ค่ากำลังของมอร์ต้าผสานซังข้าวโพด ที่มีปริมาณน้ำ ร้อยละ 48

พิจารณาจากรูปที่ 5, 6, 7 และ 8 ค่ากำลังอัดของมอร์ต้าร์ผสมซังข้าวโพดจะยกผันตามปริมาณซังข้าวโพดที่ผสมลงไป คือ เมื่อเพิ่มปริมาณซังข้าวโพดค่ากำลังอัดจะลดลง และปริมาณน้ำที่ให้กำลังอัดมากคืออัตราส่วนการผสมน้ำที่ร้อยละ 36 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ณ ปริมาณซังข้าวโพดที่ร้อยละ 5-9 ได้ค่ากำลังอัดประลัยดังนี้

ที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 0 มีค่ากำลังอัดประลัยเฉลี่ยเท่ากับ	405.10 กก./ซม. ²
ที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 3 มีค่ากำลังอัดประลัยเฉลี่ยเท่ากับ	112.63 กก./ซม. ²
ที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 5 มีค่ากำลังอัดประลัยเฉลี่ยเท่ากับ	33.46 กก./ซม. ²
ที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 7 มีค่ากำลังอัดประลัยเฉลี่ยเท่ากับ	14.42 กก./ซม. ²
ที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 9 มีค่ากำลังอัดประลัยเฉลี่ยเท่ากับ	12.36 กก./ซม. ²

ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คอนกรีตบล็อกไม่รับน้ำหนัก (มอก. 58-2530) กำหนดค่าความต้านทานแรงอัดต่ำสุด ของคอนกรีตบล็อกแต่ละก้อนเท่ากับ 2 เมกะปาสกาล หรือเท่ากับ 20.39 กก./ซม.² ซึ่งปริมาณซังข้าวโพดที่ผสมลงในมอร์ต้าร์ที่มีค่ากำลังอัดมากกว่า 20.39 กก./ซม.² คือที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 3 และ ร้อยละ 5 ปริมาณซังข้าวโพดทั้งสองค่านี้จะใช้เป็นค่าที่ใช้ในการทำเป็นบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพดได้

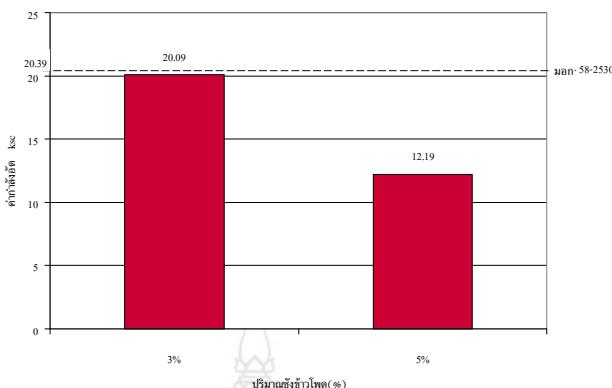
3.2 ผลการทดลองคอนกรีตบล็อกผสมซังข้าวโพด

การทดลองจะนำค่าจากการทดสอบมอร์ต้าร์มาใช้ โดยจะใช้ส่วนผสมที่มีค่าปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 3 และ ร้อยละ 5 ของน้ำหนักหินฝุ่น และปริมาณน้ำเท่ากับ ร้อยละ 36 ของน้ำหนักปูนซีเมนต์ มาผลิตเป็นบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด แสดงตัวอย่างตามรูปที่ 9 โดยมีเกณฑ์กำหนดว่าจะต้องมีค่ากำลังอัดและค่าการดูดซึมน้ำผ่านมาตรฐาน มอก. 58-2530 ซึ่งกำหนดค่ากำลังอัดต้องมากกว่าหรือเทียบเท่า 20.39 กก./ซม.² และค่าการดูดซึมน้ำสูงสุดไม่เกิน ร้อยละ 45 ซึ่งผลการทดลองแสดงตามรูปที่ 10 และ 11

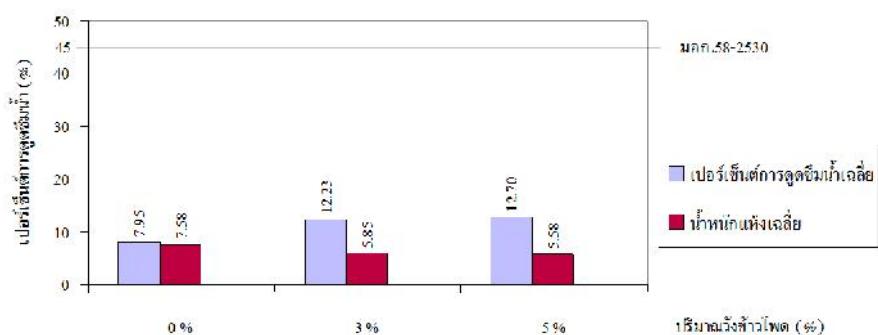

รูปที่ 9 บล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด

-varavarivachakorn and wachay
มทร.พะนัง ฉบับที่ ๕
การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ ๕

รูปที่ 10 ค่ากำลังอัดของบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด ที่มีปริมาณน้ำร้อยละ 36

รูปที่ 11 ค่าการดูดซึมน้ำของบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด ที่มีปริมาณน้ำร้อยละ 36

พิจารณาจากรูปที่ 10 ค่ากำลังอัดที่ได้จะผกผันตามปริมาณซังข้าวโพดที่ผสมลงไป คือ เมื่อเพิ่มปริมาณซังข้าวโพดค่ากำลังอัดจะลดลง เนื่องจากบล็อกซีเมนต์มีรูปทรงที่ไม่เหมือนกันกับมอร์ตาร์ จึงมีค่ากำลังอัดแตกต่างกันมาก โดยค่ากำลังอัดเฉลี่ยที่อายุ 28 วัน มีค่าดังนี้

ที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 3 มีค่ากำลังอัดประลัยเฉลี่ยเท่ากับ 20.09 กก./ซม.^2

ที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 5 มีค่ากำลังอัดประลัยเฉลี่ยเท่ากับ 12.19 กก./ซม.^2

ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม คอนกรีตบล็อกไม่รับน้ำหนัก (มอก. 58-2530) กำหนดค่ากำลังอัดต่ำสุดเท่ากับ 20.39 กก./ซม.^2 ซึ่งบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพดมีค่ากำลังอัดน้อยกว่า 20.39 กก./ซม.^2 อย่างไรก็ตาม ในปริมาณซังข้าวโพดที่ผสมลงไป ร้อยละ 3 ค่ากำลังอัดที่ได้ก็ใกล้เคียงกับ มอก. 58-2530

พิจารณาจากรูปที่ 11 จะเห็นได้ว่าการดูดซึมน้ำของบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพดจะแปรผันตามปริมาณของซังข้าวโพดที่ผสม คือ เมื่อมีการผสมซังข้าวโพดจำนวนมากร้อยละการดูดซึมน้ำก็จะเพิ่มขึ้น เนื่องจากเมื่อมีการเพิ่มปริมาณซังข้าวโพดลงไปในส่วนผสมทำให้บล็อกซีเมนต์มีช่องว่างมากขึ้น ค่าการดูดซึมน้ำก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน แสดงค่าการดูดซึมน้ำดังนี้

ที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 0 มีค่าการดูดซึมน้ำเท่ากับร้อยละ 7.95

ที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 3 มีค่าการดูดซึมน้ำเท่ากับร้อยละ 12.23

ที่ปริมาณซังข้าวโพด ร้อยละ 5 มีค่าการดูดซึมน้ำเท่ากับร้อยละ 12.70

เมื่อพิจารณาค่าการดูดซึมน้ำตักกล่าวเทียบกับ มอก.58-2530 ในกรณีนี้กำหนดให้การดูดซึมน้ำสูงสุดมีค่าเท่ากับร้อยละ 45 เท่านี้ได้ว่าบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด ทั้ง 2 กรณี มีค่าการดูดซึมน้ำอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดของ มอก. 58-2530 และมีค่าใกล้เคียงกับบล็อกซีเมนต์ที่ไม่ผสมซังข้าวโพด

4. สรุป

4.1 คุณสมบัติทางด้านกำลังอัดของบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด

จากการทดสอบคุณสมบัติทางด้านการรับกำลังอัดของบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด พบร่วมกับปริมาณซังข้าวโพดลง ความสามารถในการรับกำลังอัดก็จะเพิ่มขึ้น ซึ่งเมื่อผสมซังข้าวโพดลงไป ร้อยละ 3 ค่ากำลังอัดที่ได้เท่ากับ 20.09 กก./ซม.² ซึ่งจะใกล้เคียงกับมาตรฐานที่กำหนดไว้เท่ากับ 20.39 กก./ซม.² และน้ำหนักของบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด ของกรณีนี้เบالง 1.73 กก. ดังนั้นหากต้องการบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพดที่ผ่านมาตรฐาน ควรจะผสมซังข้าวโพดลงในส่วนผสมของบล็อกซีเมนต์ ต่ำกว่าร้อยละ 3 เมื่อเทียบกับปริมาณของหินฟุน

4.2 คุณสมบัติทางด้านการดูดซึมน้ำของบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพด

จากการทดสอบคุณสมบัติทางด้านการดูดซึมน้ำ พบร่วมกับปริมาณมากก็จะทำให้การดูดซึมน้ำมากขึ้นไปด้วย เพราะซังข้าวโพดจะทำให้บล็อกซีเมนต์มีความพรุนมากขึ้น ซึ่งที่ส่วนผสมซังข้าวโพด ร้อยละ 3 มีค่าการดูดซึมน้ำเท่ากับร้อยละ 12.23 ที่ส่วนผสมซังข้าวโพด ร้อยละ 5 มีค่าการดูดซึมน้ำเท่ากับร้อยละ 12.70 แต่ก็ไม่ต่างมากนัก เมื่อเทียบกับบล็อกซีเมนต์ที่ไม่ผสมซังข้าวโพดที่มีค่าการดูดซึมน้ำเท่ากับร้อยละ 7.95 เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานแล้ว พบร่วมกับค่าการดูดซึมน้ำของบล็อกซีเมนต์ผสมซังข้าวโพดดังกล่าว ผ่านตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิจัยจาก วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือ

6. เอกสารอ้างอิง

เกรียงไกร ด้านสมพงศ์, ณัฐพงศ์ กรณ์ทอง, ประกิจต์ กันหาสุระ. คุณคิตรผสมหิน้ำแข็ง. ปริญญาบัณฑิต

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือ. 2543

เจษฎา ดิษร, ชัชชัย วงศ์นวน, ธนาส ตั้งสันติพร. การศึกษาการนำแกลสต์ที่ย่อยแล้วมาผสมทำอิฐมอยด์ด้วยเครื่อง.

ปริญญาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือ. 2547

สฤทธิ์ ถินแก้ว, ทวีวิทย์ ภูมิสัย, สรรเพชร เยาวานิช. การศึกษาการใช้เศษไม้พาราผสมในแผ่นหลังคา.

ปริญญาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือ. 2550

จักรราดร เสื้อมหาด, อริพล พันธ์สน, ชรินทร์ กาญจนนินทร์. บล็อกประสานปูพื้นคอนกรีตผสมเส้นใยปาล์ม. ปริญญาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือ. 2552

ธนาพล วงศ์กวน, ธนาวัฒน์ อุทิศาనนท์, ฉวีวรรณ ล้ำเลิศ. กระเบื้องมุงหลังคาซีเมนต์ผสมฟาง. ปริญญาบัณฑิต

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือ. 2554

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. คุณคิตรบล็อกไม้รับน้ำหนัก มอก.58-2530.

กรุงเทพมหานคร. 2530

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. บุนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ มอก. 15-2532.

กรุงเทพมหานคร. 2532

American Society for Testing Materials. Standard Specification for Concrete Aggregates ASTM C 33-99. The United States of America, 1999

American Society for Testing Materials. Standard Test Method for Compressive Strength of Hydraulic Cement Mortars ASTM C 109/C 109M-99. The United States of America, 1999